Vyvěšeno dne: 25. 10. 2022
Sňato dne:

č.j. 63 A 7/2022-51

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Mariana Kokeše a JUDr. Kateřiny Mrázové v právní věci

navrhovatelky: **Okrašlovací spolek Lednice z. s.**
sídlem Slovácká 246, 691 44 Lednice
zastoupená advokátem Mgr. Ing. Petrem Konečným
sídlem Na Střelnici 1212/39, 779 00 Olomouc

proti
odpůrci: **Obecní úřad Lednice**
sídlem Zámecké náměstí 70, 691 44 Lednice

za účasti: **1) Sdružení nezávislých**, jednající volební zmocněnec Jana Kabátová,
bytem Nejdek 28, 691 44 Lednice
2) Kamil Schallenberger,
bytem Mikulovská 139, 691 44 Lednice
3) Mgr. Lucie Krejzová,
bytem Nejdecká 723, 691 44 Lednice

o návrhu na neplatnost volby kandidáta ve volbách do zastupitelstva obce Lednice, konaných ve dnech 23. – 24. 9. 2022,

takto:

I. Návrh na neplatnost volby kandidáta ve volbách do zastupitelstva obce Lednice, konaných ve dnech 23. – 24. 9. 2022 **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

1. Krajskému soudu v Brně byl dne 4. 10. 2022 doručen návrh navrhovatelky, označený jako „*návrh na neplatnost volby kandidáta ve volbách do zastupitelstva obce Lednice*“, konaných ve dnech 23. – 24. 9. 2022, vedený u krajského soudu pod sp. zn. 63 A 7/2022.

2. Navrhovatelka, coby volební strana kandidující ve volbách do zastupitelstva obce Lednice pod č. 6, ve svém návrhu podle § 60 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecních volbách“), ve spojení s § 90 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), předně namítala, že do okrskové volební komise ve volebním okrsku č. 1 nominovala svého zástupce (člena – Tomáš Lotocki), z jehož tvrzení následně navrhovatelka zjistila, že v průběhu sčítání hlasů v daném

volebním okrsku č. 1 ze strany příslušné volební komise došlo k pochybením, která v konečném důsledku musela mít dopad na celkový výsledek voleb. Navrhovatelka konkrétně namítala, že došlo k opakovanému sčítání hlasů, k vyřazení většího počtu hlasů s výraznou preferencí kandidátky navrhovatelky, a to naprosto ze stejného důvodu, že volič dal na hlasovací lístek o 1 preferenční hlas více, než umožňuje volební zákon. Tyto vyřazené hlasovací lístky nebyly podrobně kontrolovány, přičemž dle navrhovatelky není vyloučeno, že mohlo dojít až k účelovému dodatečnému „dokřížkování" a tedy zneplatnění hlasovacích lístků. V neposlední řadě navrhovatelka uvádí, že kontrola byla prováděna ve dvojicích, přičemž jednu z dvojic účelově tvořila manželka stávajícího starosty obce RNDr. Libora Kabáta a paní Vaníčková, vedoucí obecního úřadu. Navrhovatelka svá tvrzení zasazuje do kontextu, kdy na základě výsledků voleb, zveřejněných ve Sbírce zákonů a Českým statistickým úřadem (dále jen „ČSÚ"), vyplývá, že rozdílem pouhého jednoho hlasu přišla o jeden mandát, neboť pokud by tento hlas připadl kandidátce navrhovatelky, mandát by získala kandidátka Mgr. Lucie Krejzová, a to na úkor mandátu volební strany Sdružení nezávislých a jejich kandidáta Kamila Schallenbergera. Navrhovatelka proto uzavírá, že je přesvědčena, že při sčítání hlasů v této okrskové volební komisi došlo chybám, které mohly ovlivnit výsledek volby obou jmenovaných kandidátů.

3. Odpůrce ve svém vyjádření k návrhu navrhovatelky předně podrobněji popsal postup při sčítání hlasů v dané okrskové volební komisi v okrsku č. 1, přičemž tvrzení navrhovatelky o účelové manipulaci s volebními lístky označil za značně nevěrohodná. Odpůrce tak uzavírá, že navrhovatelka neprokázala, že by v průběhu voleb došlo k porušení volebního zákona, který by hrubě ovlivnil výsledky voleb, případně výsledek volby kandidáta volební strany Sdružení nezávislých.

4. Krajský soud si vyžádal rovněž vyjádření předsedkyně příslušné okrskové volební komise, Jitky Formanové, místopředsedy Michala Vodáčka a zapisovatelky Ivany Vaníčkové. Předsedkyně k návrhu uvedla, že si není vědoma žádných pochybení při sčítání hlasů. Stejně tak zapisovatelka komice zdůraznila, že nedošlo k žádnému pochybení či dokonce účelové manipulaci s hlasovacími lístky, když ostatně ani v zápisu o průběhu voleb nebyly vzneseny žádným z členů komise námitky. Místopředseda komise naopak pochybení komise při sčítání hlasů nevyloučil, neboť musela přepočítat nemalé množství kandidátek a v závěru již byli členové komise unavení a mohlo tak dojít ke sčítací chybě.

II.

5. Krajský soud předně konstatuje, že návrh navrhovatelky byl podán včas, když dle § 60 odst. 1 zákona o obecních volbách *„je třeba návrh na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí*", přičemž celkové výsledky voleb do zastupitelstev obcí jsou vyhlášeny uveřejněním zápisu Státní volební komise o výsledku voleb sdělením ve Sbírce zákonů (§ 51 zákona o obecních volbách). Sdělení Státní volební komise o vyhlášení celkových výsledků voleb do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 23. – 24. 9. 2022, bylo publikováno ve Sbírce zákonů (částka 131, ročník 2022) pod č. 280/2022 Sb. Tato částka byla rozeslána dne 27. 9. 2022 a tímto dnem byly vyhlášeny celkové výsledky voleb do zastupitelstev obcí.

6. Krajský soud dále konstatuje, že navrhovatelka, coby volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do zastupitelstva obce Lednice, konaných ve dnech 23. – 24. 9. 2022, byla oprávněná k podání návrhů, neboť podle § 90 odst. 1 s. ř. s., *„za podmínek stanovených zvláštními zákony, se může* (…) *politická strana* (…) *návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta.*" Oním zvláštním zákonem je právě zákon o obecních volbách a konkrétně citovaný § 60 odst. 1, dle něhož se může domáhat ochrany u

soudu mimo jiné i *„každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva“*.

7. Za dané situace proto krajský soud přistoupil k posouzení důvodnosti podaného návrhu, aniž by shledal potřebné nařizovat jednání (§ 90 odst. 3 s. ř. s.). Navrhovatelkou navrhovaný důkaz výslechem člena okrskové volební komise Tomáše Lotockiho krajský soud neshledal za důvodný, neboť jí podaný návrh se opírá právě o tvrzení jí nominovaného člena okrskové volební komise a jednalo by se o účastnický výslech, který by dle krajského soudu nepřinesl nic nového nad rámec tvrzení uvedených v návrhu.

8. Jak již bylo rekapitulováno, navrhovatelka se svým návrhem domáhá vyslovení neplatnosti volby kandidáta (konkrétně volby kandidáta volební strany Sdružení nezávislých Kamila Schallenbergera, který obdržel poslední rozdělovaný mandát, tj. mandát č. 15) zvolených ve volbách do zastupitelstva obce Lednice, konaných ve dnech 23. – 24. 9. 2022. Podle § 60 odst. 4 zákona o obecních volbách může navrhovatel podat návrh na neplatnost volby kandidáta, *„má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek volby tohoto kandidáta.“*

9. Z citovaných ustanovení zákona o obecních volbách a z již ustálené „volební“ judikatury Nejvyššího správního soudu i krajských soudů vyplývá, že za základní předpoklady pro vyhovění návrhu (volební stížnosti) na neplatnost volby kandidáta je v obecné rovině nutno označit především: a) nezákonnost, spočívající v jednoznačném porušení ustanovení volebního zákona či jiných právních norem vážících se k volebnímu procesu; b) příčinnou souvislost, tj. vzájemný vztah existující mezi touto nezákonností a výsledkem voleb; a c) zásadní intenzitu této nezákonnosti, která musí dosahovat značného stupně výrazně ovlivňujícího a zpochybňujícího volební proces či jeho výsledek a tedy způsobovat tzv. „zatemnění“ volebních výsledků. Tyto tři předpoklady přitom musí být naplněny kumulativně; nebude-li dán byť i jen jeden z nich, podaný návrh nemůže být úspěšný (k uvedenému srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2004, č. j. Vol 6/2004-12; ze dne 20. 11. 2006, č. j. Vol 77/2006-26, či ze dne 29. 6. 2010, č. j. Vol 25/2010-94; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

10. Vztaženo na nyní posuzovanou věc navrhovatelky, protizákonností by bylo porušení některých ustanovení zákona o obecních volbách, anebo porušení jiných právních předpisů než výhradně tohoto zákona, a to v těch případech, kdy se z obsahového hlediska jedná o právní předpisy vážící se k volebnímu procesu a kdy porušení z hlediska závažnosti dosahuje ústavní intenzity (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2006, č. j. Vol 36/2006-21).

11. Podmínku existence přímého vztahu mezi touto protizákonností a výsledkem voleb a její samotný smysl pak vyložil Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 73/04 ze dne 26. 1. 2005 (N 17/36 SbNU 185; 140/2005 Sb., dostupný rovněž na http://nalus.usoud.cz), když konstatoval: *„Úprava ověřování voleb je alternativně založena na předpokladu objektivní příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru nebo alespoň možné příčinné souvislosti (princip potenciální kauzality). Podstatné však je, že zrušení voleb nelze brát jako trest za porušení volebních předpisů, nýbrž jako prostředek k zajištění legitimity zvoleného orgánu.* (…) *Rozhodující je pravděpodobnost vlivu volební vady nebo volebního deliktu na volební výsledek v konkrétních volbách s konkrétními voliči. Pouhá abstraktní možná příčinná souvislost nedostačuje. Ústavní soud je v této souvislosti nucen konstatovat, že ve srovnání s jinými státy je právní úprava vad volebního procesu, volebních deliktů a vůbec pravidel vedení volební kampaně, jednak velmi kusá, jednak svými kořeny v podstatě tkvící v podmínkách úpravy odpovídající "volbám" z dob minulého režimu. Volební zákonodárce bude proto muset zvážit, zda volební kultura voličů, kandidátů a veřejných funkcionářů je na takové úrovni, že úprava těchto otázek je zbytečná, nebo zda bude volební chování usměrňovat cestou předem*

stanovených pravidel, která vytvoří stav právní jistoty subjektů volebního procesu a která budou alespoň předpokladem volební ekonomie (...)." Uvedené konstatování posléze Ústavní soud doplnil v nálezu sp. zn. IV. ÚS 787/06 ze dne 29. 1. 2007 (N 16/44 SbNU 201), když dovodil, že *„ve volebním soudnictví nejde jen o to, zda byl porušen volební zákon objektivně či subjektivně, nýbrž je třeba vzít v úvahu všechny okolnosti konkrétního případu a intenzitu a způsob porušení volebního zákona. Nikoliv každé porušení volebního zákona vyvolává (je-li napadeno) neplatnost voleb. Každý případ je nutno posuzovat a vyhodnocovat nikoliv formálně, nýbrž materiálně: vždy individuálně a s přihlédnutím ke všem konkrétním okolnostem* (...)." Není-li tento vztah shledán (tj. dojde-li sice k porušení právních předpisů vážících se k volebnímu procesu, nicméně toto porušení nemá žádnou souvislost se zjištěnými volebními výsledky), nelze přistoupit k vyslovení neplatnosti voleb, volby kandidáta či hlasování (srov. např. citované usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. Vol 6/2004-12).

12. Intenzita protizákonnosti, jež dopadá na výsledek voleb, musí navíc dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k protizákonnému jednání nedošlo, byl by volební výsledek zřejmě odlišný; zjednodušeně řečeno tedy „zatemnění" volebních výsledků odpovídá reálné eventualitě jejich zásadního zpochybnění. Všechny možné vady a pochybení je totiž třeba považovat za relativní a jejich význam je třeba poměřovat jejich dopadem na výsledek voleb do zastupitelského orgánu jako takového nebo na výsledek volby konkrétního kandidáta, popř. na výsledek hlasování. Při posouzení této intenzity nicméně musí příslušný volební soud přistupovat velmi zdrženlivě, a to s ohledem na skutečnost, že *„soudní zásah nesmí ohrozit svobodné vyjádření názorů lidu při volbě jeho zástupců a musí odrážet, resp. nemařit snahu o zachování integrity a účinnosti volební procedury, zaměřené na zjištění vůle lidu prostřednictvím všeobecných voleb. Následné zpochybňování výsledků voleb bez prokázání závažných volebních vad hrozí podrýváním demokratické legitimity zvolených zastupitelských orgánů a aktů, které přijímají. Byla-li vůle lidu svobodně a demokraticky vyjádřena, žádné následující zásahy nemohou tento výběr zpochybnit, s výjimkou existence přesvědčivých důvodů v zájmu demokratického pořádku."* [srov. nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 3673/14 ze dne 10. 2. 2015 (N 32/76 SbNU 417)].

13. K jednotlivým tvrzením navrhovatelky ohledně významného ovlivnění výsledku voleb (konkrétně rozdělení mandátů jednotlivým volebním stranám) krajský soud předně zdůrazňuje, že při přezkumu výsledků voleb soud vychází z presumpce správnosti závěrů jednotlivých okrskových volebních komisí, nebyl-li v konkrétním případě prokázán opak (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2010, č. j. Vol 67/2010-47). Jak ostatně zdůraznil Ústavní soud v citovaném nálezu sp. zn. Pl. ÚS 73/04, *„vycházeje z demokratického principu legitimity veřejné moci, dle něhož je lid jejím zdrojem a v této roli se podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb (čl. 1 odst. 1, čl. 2 odst. 1 Ústavy), vyslovil Ústavní soud základní tezi, dle níž pro volební soudnictví z principu demokracie plyne vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů, a předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá."* Na druhou stranu je ovšem nutno připustit, že striktní požadavek na předložení relevantních důkazů navrhovatelem by mohl být při přezkumu voleb překážkou přístupu k soudu, a to zvláště v případě jednotlivých občanů, kteří nejsou účastni sčítání hlasů volebními komisemi. Aby však soud sám přistoupil k přepočtu hlasů či přezkoumávání správnosti jejich posouzení pouze na základě důkazně nepodložené volební stížnosti, musela by jej k tomu v konkrétním případě přimět *„zvláště významná indicie"*, která by byla způsobilá vyvolat pochybnosti o správnosti vyhlášeného výsledku voleb (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2006, č. j. Vol 82/2006-51).

III.

14. Prizmatem výše uvedených judikaturních závěrů přistoupil krajský soud k hodnocení navrhovatelkou předložených konkrétních tvrzení, jež dle jejího názoru dokládají významné ovlivnění výsledku v rámci rozdělování mandátů jednotlivým volebním stranám, což by mělo

krajský soud vést k vyslovení neplatnosti volby kandidáta ve volbách do zastupitelstva obce Lednice, konaných ve dnech 23. – 24. 9. 2022.

15. Jak vyplývá z obsahu „*Zápisu o výsledku voleb do zastupitelstva obce Lednice*“, konaných ve dnech 23. – 24. 9. 2022 (zveřejněný ve smyslu § 43 zákona o obecních volbách ČSÚ a dostupný na www.volby.cz), obec Lednice, jejíž zastupitelstvo čítá 15 členů, představuje jeden volební obvod, rozdělený do tří volebních okrsků. Navrhovatelka obdržela celkem 1544 hlasů, tj. 10,47 %.
16. Navrhovatelka svůj návrh mimo jiné odůvodnila tím, že ve volebním okrsku č. 1 obce Lednice jednak zjistila vyřazení většího počtu hlasů s výraznou preferencí kandidátky navrhovatelky, a to naprosto ze stejného důvodu, že volič dal na hlasovací lístek o 1 preferenční hlas více, než umožňuje volební zákon, jednak došlo k účelové manipulaci s hlasovacími lístky (např. „dokřížkováním“) a neobjektivní kontrole ze strany příslušných členů okrskové volební komise. Proto se domáhala kontroly způsobu posuzování platnosti hlasů příslušné okrskové volební komice ze strany soudu, na jejímž základě by pak soud přistoupil k přepočtu hlasů. Jak již bylo totiž výše zdůrazněno, při přezkumu výsledků voleb soud vychází z presumpce správnosti závěrů jednotlivých okrskových volebních komisí, nebyl-li v konkrétním případě prokázán opak (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2010, č. j. Vol 67/2010-47). V této souvislosti krajský soud rovněž připomíná, že kterákoliv volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do zastupitelstva obce, byla v souladu s § 17 zákona o obecních volbách oprávněna delegovat své zástupce do okrskové volební komise v každém volebním okrsku, ve kterém se do příslušného zastupitelstva volí. Je proto primárně věcí samotných volebních aktérů, nacházejících se v prostředí svobodné politické soutěže, aby vzájemně kontrolovali dodržování stanovených pravidel. Přestože součástí této kontroly je samozřejmě také volební soud v rámci soudního přezkumu voleb, jedná se ovšem toliko o prostředek *ultima ratio*, kdy by volební soud měl do volebního procesu zasáhnout výjimečně, a to pokud se ostatní prostředky kontroly ukázaly jako neúčinné, anebo nelze spravedlivě požadovat jejich vyčerpání a současně existují konkrétní skutečnosti naznačující porušení těchto pravidel způsobem, který mohl ovlivnit výsledek voleb. Pro rozhodování volebního soudu je totiž důležitá zmíněná zásada, podle níž pokud by došlo k pochybení na úrovni okrskové volební komise, měla by být sjednána náprava pokud možno hned „na místě“ (obdobně srov. např. citované usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. Vol 67/2010-47). Členové volební komise se podílejí také na sčítání konečného výsledku voleb a posuzování platnosti hlasovacích lístků, přičemž právě skutečnost, že jsou delegováni různými politickými subjekty, má zaručit jejich vzájemnou kontrolu. Pokud by členové volební komise měli jakékoliv pochyby o správnosti postupu jiných členů komise, lze důvodně očekávat, že by tyto výhrady uplatnili např. formou odepření podpisu zápisu o průběhu a výsledku hlasování s uvedením důvodů tohoto odepření (§ 42 odst. 1 zákona o obecních volbách). Protokoly volebních komisí jsou přitom relevantním důkazem při rozhodování soudu. Na tomto základě by poté soud mohl přezkoumat postup volební komise z hlediska případného porušení zákona (srov. citované usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. Vol 82/2006-51).

17. Krajský soud si vyžádal od obecního úřadu obce Lednice úplnou volební dokumentaci ve vztahu k volbám do zastupitelstva této obce. Z obsahu vyžádané volební dokumentace, jejíž úroveň zpracování i nakládání s ní ze strany obecního úřadu (např. skladování v krabicích či důsledné roztřídění jednotlivých hlasovacích lístků a úředních obálek aj.) krajský soud hodnotí za nadmíru pečlivé a v kontrastu se zkušenostmi s jinými případy za vzorové, soud zjistil, že navrhovatelka do příslušné okrskové volební komise delegovala svého zástupce (člena - Tomáše Lotockiho), jehož přítomnost mohla fakticky usnadnit její postavení co do možnosti přesvědčivě tvrdit konkrétní pochybení v práci dané okrskové volební komise a konkrétní porušení volebního zákona, zejména pokud se mělo jednat o záměrnou manipulaci s volebními výsledky. Ze „*Zápisu o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku č. 1*“ v obci Lednice okrskové volební komise nicméně nevyplývá, že by jakýkoliv její člen vznesl námitku či výhradu proti jejímu postupu při ověřování

platnosti hlasů a tedy že by odepřel svůj podpis, přičemž důvody takového postupu by měly být uvedeny v samostatné příloze k zápisu. Navrhovatelka ostatně uvádí, že se od jmenovaného člena o daných pochybení dozvěděla až později. Pokud tedy navrhovatelka tvrdila záměrnou manipulaci s jejími hlasy a neobjektivní kontrolu, v důsledku kterých *„došlo k významnému ovlivnění výsledku voleb v neprospěch kandidátů navrhovatelky"*, toto své tvrzení nijak nedokládá.

18. Pokud jde o tvrzení navrhovatelky, že ve volebním okrsku č. 1 došlo k vyřazení většího počtu hlasů s výraznou preferencí kandidátky navrhovatelky a pochybením ze strany volební komise při sčítání hlasů, ani takové tvrzení, byť nahlížené v kontextu relativně těsných volebních výsledků dosažených navrhovatelkou v daném volebním okrsku č. 1, krajský soud neshledává za onu *„zvláště významnou indicii"*, která by odůvodňovala požadavek navrhovatelky na úplné přepočítání hlasů v dotčeném volebním okrsku č. 1 ze strany krajského soudu. Krajský soud je toho názoru, že rovněž tato obecná, nijak podložená tvrzení jsou založena pouze na hypotetickém předpokladu, opřeném o matematické výpočty z údajů zveřejněných ČSÚ, že příslušná okrsková volební komise musela při posuzování platnosti odevzdaných hlasů pochybit.

19. Na uvedeném závěru nic nemění ani vyjádření jmenovaného místopředsedy okrskové volební komise Michala Vodáčka (člena nominovaného za volební stranu KDU-ČSL), který pochybení komise při opakovaném sčítání hlasů z důvodu únavy nevyloučil, neboť ani ten nepředkládá žádné konkrétní tvrzení či důkazy o účelové manipulaci s volebními výsledky. Naznačená obava z možného pochybení tak dle krajského soudu spíše plyne z objektivních příčin, které doprovázejí činnost okrskových volebních komisí v jedné z klíčových fází (stadií) volebního procesu, a to fázi zjišťování volebních výsledků a jejich vyhlášení, v jejímž rámci se zjišťuje skutečná vůle voličů. Předně lze tyto příčiny a nedostatky hledat v samotné právní úpravě voleb do zastupitelstev obcí, tj. v zákoně o obecních volbách, a konkrétně ve složitém volebním systému, jenž sice dává voličům do dispozice několik možností, jak naložit se svým hlasem (tzn. samotné zakroužkování celé strany nebo v kombinaci se zakřížkováním kandidátů jiných volebních stran nebo zakřížkování samostatných kandidátů stejné volební strany či napříč kandidátními listinami volebních stran), což bylo a i nadále je odůvodňováno určitou představou o fungování tohoto volebního systému, která se však při hodnocení jeho fungování v praxi ukazuje jako představa mylná (zejména ve vztahu k tzv. panašování). Uvedená skutečnost ovšem logicky vyvolává obtíže při kontrole platnosti těchto hlasů a jejich následném sčítání ze strany příslušné okrskové volební komise (dle § 40 zákona o obecních volbách), což také generuje nemalé množství chyb, jak ostatně potvrzuje i nyní projednávaná věc. Nadto je třeba zdůraznit, že okrskové volební komise jsou při této své činnosti vystaveny nemalému tlaku, zčásti způsobeného faktickým požadavkem na co nejrychlejší zveřejnění volebních výsledků, zčásti pak způsobeného únavou z dvoudenního působení členů v dané okrskové volební komisi. Za neméně závažný problematický aspekt považuje krajský soud rovněž skutečnost, že ačkoliv je právně zakotvená možnost kontroly a ochrany voleb jejich důležitým znakem a pojmovou součástí (a také podstatnou náležitostí mezinárodního standardu provádění svobodných a demokratických voleb), stávající právní úprava kontroly správnosti výsledků voleb je v současnosti nedostatečná a jí předvídané kontrolní mechanismy a nástroje ne příliš efektivní, což potvrzuje celá řada faktorů (např. četnost volební judikatury krajských soudů i Nejvyššího správního soudu poukazující na výskyt řady deficitů v kontrole správnosti volebních výsledků v podstatě u všech typů voleb či alarmující zjištění z řad akademické obce, k tomu srov. např. Kudrnáč, A., Lysek, J., Rejman, D. *Omyl, nebo úmysl? Analýza neplatných hlasů v Olomouckém kraji,* Středoevropské politické studie, 2014, č. 2–3, s. 214–236, nebo Lebeda, T., Lysek, J. a kol. *Protest, omyl, nezájem? Neplatné hlasování v ČR a v nových demokraciích.* Olomouc: Univerzita Palackého, 2017). Tato skutečnost pak dlouhodobě a postupně vyvolává důsledek, spočívající v přenosu kontroly volebního procesu, zejména pak odpovědnosti za správné zjištění volebních výsledků a jejich vyhlášení, na volební soudy v rámci soudního přezkumu voleb. Tento institut sice představuje integrální součást kontroly volebního procesu,

jedná se ovšem, jak již bylo výše zmíněno, toliko o prostředek *ultima ratio*, kdy by volební soud měl do volebního procesu zasáhnout zcela výjimečně.

20. Krajský soud proto přistoupil pouze toliko k přezkumu neplatných hlasovacích lístků ve sledovaném volebním okrsku, neboť navrhovatelka konkrétně namítala nikoliv nahodilé zneplatnění hlasovacích lístků ve větším počtu, a to vždy v její neprospěch. Krajský soud nicméně po provedeném přezkumu neplatných hlasovacích lístků konstatuje, že v postupu příslušné okrskové volební komise při posuzování jejich (ne)platnosti nedošlo k žádným pochybením. Okrskovou volební komisí bylo vyřazeno celkem 5 neplatných hlasovacích lístků z celkového počtu 400 odevzdaných hlasovacích lístků, kdy 2 z nich byly vyřazeny z důvodu jejich roztržení a odevzdání bez úřední obálky, zbylé 3 byly správně vyhodnoceny jako neplatné, neboť na něm bylo zakřížkováno více hlasů pro kandidáty, než mohlo být voleno. Ve všech těchto případech se jednalo o shodný postup, kdy byla zakřížkována celá kandidátka navrhovatelky i všichni její jednotliví kandidáti a nadto současně i dva první kandidáti volební strany KDU-ČSL. Tato zjištění tak dle krajského soudu zcela vylučují důvodnost navrhovatelkou vzneseného podezření z vyřazení většího počtu hlasovacích lístků v neprospěch navrhovatelky či dokonce nijak podloženého neoprávněného zneplatňování hlasů cestou „dokřížkování".

21. Ze všech uvedených důvodů tedy krajský soud uzavírá, že za neexistence jakýchkoliv důkazů, tvrzení, anebo i jen významných indicií nepochyboval o tom, že ze strany okrskové volební komise nedošlo k jakémukoliv záměrnému jednání či dokonce snaze o manipulaci s výsledky voleb, jak namítá navrhovatelka, což by bezesporu bylo jedním z důvodů pro vyslovení neplatnosti volby dotčeného kandidáta, příp. dokonce hlasování či celých voleb. Proto návrh navrhovatelky označený jako *„návrh na neplatnost volby kandidáta ve volbách do zastupitelstva obce Lednice*, konaných ve dnech 23. – 24. 9. 2022, zamítl jako nedůvodný.

22. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož ve věcech volebního soudnictví nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. Z toho důvodu krajský soud nepřiznal odpůrci náklady, které požadoval v souvislosti se svým právním zastoupením v nyní projednávané věci.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** opravný prostředek přípustný.

Brno 21. října 2022

JUDr. Zuzana Bystřická
předsedkyně senátu

v. z. JUDr. Marian Kokeš, Ph.D., v.r.
člen senátu
(§ 54 odst. 2 věta druhá s. ř. s.)

Shodu s prvopisem potvrzuje: Dana Janků